

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijski v
„Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 279.

V Ljubljani, v sredo 5. decembra 1894.

Letnik XXII.

Državni zbor.

Dunaj, 4. decembra.

Smrtna kazen.

Včeraj proti koncu se je državni zbor obravnaval paragrafe novega kazenskega zakona, ki govorijo o smrtni kazni. Poročevalec dr. Kopp je zagovarjal odsekov sklep, da se pridržijo smrtna kazen, da si osebno on ni za njo.

Poslanec vitez pl. Roszkowski se je izjavil proti smrtni kazni. Pri tem je obširno navajal zgodovinski razvoj smrtnih kazni. Dokazoval je, da smrtna kazen ljudem ne odvrača od hudodelstev. V neki Angleški anketi se je pokazalo, da je od 167 obsojenec na smrt, jih že 164 bilo pri usmrtenju družih, pa jih to ni odvrčalo od hudodelstev. Po njegovem mnenju je smrtna kazen tudi v nasprotju s krščanstvom, in zato naj se odpravi. Tudi je v nasprotju smrtna kazen z namenom kazni, hudodelca popoboljšati. Tudi se v tem slučaju ne dajo popraviti zmote sodnikov. Odpravo smrtnih kazni zahteva civilizacija.

Dr. Scheicher je govoril o stvari s krščanskega stališča. Noben bogoslovni nauk ne ukazuje, da se mora smrtna kazen ohraniti. Tukaj more iti le za to, če je smrtna kazen ob gotovih okoliščinah dovoljena ali ne, in ta dokaz zastopa bogoslovje in modroslovje. Vse filozofične teorije o ostrašenju in popoboljšanju ne veljajo. Načelo: Oko za oko, zob za zob je židovsko, ne pa krščansko. Teorija o povratljivosti je povsem iluzorična, teorija o popoboljšanju pri smrtni kazni nezmisliva. Ravno tako se morala ne more strinjati s smrtno kaznijo v namen, da bi se ljudje ostrašili pred njo. Bogoslovje uči, da je smrtna kazen dovoljena, a nikakor vsekakor potrebna. Dovoljeno je, če je potrebna, za ohranjenje družbe. Družba se ima ravno tako pravico braniti, kakor vsak posameznik. Če se smrtna kazen povse odpravi,

izroče se pošteni ljudje hudobnežem. Država se mora zmatrati kot božji pooblaščenec. Avtoriteto ima od Boga v ohranjenje človeštva. Smrtna kazen se mora uporabljati, kolikor je potrebno, samovoljno se ne sme ravnati. On se glede smrtnih kazni drži moralke. Če je potrebna, če družba drugače obstati ne more, mora se uporabljati smrtna kazen. O tem, v katerih slučajih je potrebna smrtna kazen, morejo in bodo nasprotna mnenja, dokler bodo ljudje na svetu.

Hrvaščina pri poštah.

Biankini je interpeloval trgovskega ministra, ko bi hotel odrediti, da bi dalmatinski poštni in brzojavni uradniki smeli izpit delati tudi v hrvaščini.

Volilna reforma.

Odsek za volilno reformo je imel danes sejo. Dr. Viktor Kraus se je izrekel proti novi kuriji delavcev, ker s tem bi le organizovali delavce proti drugim stanovom. On je zato, da poleg sedanjih poslancev se jih 65 voli po občni volilni pravici.

Pininski se je izrekel v imenu Poljakov, da so za načela vladne izjave.

Mladočeh Slavik je pojasnjeval krivice sedanjega volilnega reda, o katerih je želeli, da se odpravijo. Na Češkem voli 19 veleposestnikov plačujočih 180000 gld. jednega poslanca, 9000 majhnih posestnikov s 400.000 gld. davkov tudi jednega poslanca. On je za občno volilno pravico, sicer bi glasoval tudi za Dipaulijev predlog. Oddelitev tistih davkoplačevalcev, ki na novo dobe volilno pravico, od tistih, ki že sedaj volijo ni umestno, ker že sedaj v kmetskih občinah na vzhodu volijo ljudje, ki plačujejo po 1 gld. 40 kr., da še celo le 80 kr. davka.

Rutovski je na to obširno utemeljal znan svoj predlog.

Narodno-gospodarski odsek.

Z Dunaja, 30. nov.

Draginja mesa na Dunaju.

(Dalje).

Dostaviti moram, da so se zastopniki dunajski pridno oglašali v gospodarskem odseku ter priporočali, če se že meja rumunski govedi noče odpreti, da bi vsaj napravile se velike mesnice na meji rumunski, kder bi se ondotna živina klala in nje meso potem pripeljavalo na Dunaj.

Drugi zopet so zahtevali, da bi se uredile narredbe za hitri privoz mesa in volov iz Avstralije, kakor sedaj včasih prihaja primerna pošiljatev.

Temu je tudi vladni zastopnik ugovarjal, ter izrekel, da tudi po mesu se zamore zanesti kuga v naše kraje; poudarjal je, če se take klavnice naredé na naših tleh ob rumunski meji, in se prikaže kak slučaj kuge, takoj bo Nemčija zaprla svoje meje naši živini, ker je v to opravičena po določenih trgovinske colne pogodbe. Če pa bi imele biti te klavnice čez mejo torej na ptujem, pa dotična vlada gotovo ne bo dopuščala našim uradom, da bi tam nadzorovali njih početje. Poročevalec teh vrst opozoril pa je še na drugo stvar in to je na nevarnost, ako dovolimo mi vstop mesu iz Rumunije, da bo Rusija takoj zahtevala isto, da se tudi njej dovoli vpošiljati meso k nam, ker je v to opravičena in sicer na podlagi trgovinske colne pogodbe, katero smo mi z njo sklenili in ki sloni na principu prednostnih cen; torej če kaj dovolimo drugi državi, moramo tudi Rusiji vse isto dovoliti. Če pa pomislimo, da je goveja kuga izvirno doma na Ruskem in da je uradno dokazano, da je tudi letos zelo razsajala osobito v pokrajinah ob naši državni meji, misliti si moremo, kako gotovo bi kmalu bila zanesena kuga med našo živino.

Gledé avstrijskega mesa isto velja in zato ne gre mejne colnine znižati za to meso iz istega razloga.

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

LXXXI.

Leta 1825. spoznali so, da je Schiller vže preveč oslabil vsled svoje visoke starosti in dali so mu v varstvo druge kaznenice, pri katerih so mislili, da ni treba take pozornosti. Oh kako nam je bilo žal, da je šel od nas, njemu pa, da nas je moral zapustiti!

Njegov naslednik bil je začetkom Kralj, mož ravno tako dober kot on. A tudi njega prestavili so v kratkem drugam in prišel je drug sicer ne hudoben, a bil je surov in nepristopen vsakemu sočutju.

Te spremembe so me zelo žalostile. Schiller, Kralj in Kubicky, posebno pa prvi, so nam bili stregli v boleznih, kakor more le oče ali brat. Nezmožni ne izvrševati svojih dolžnostij, umeli so jih izvrševati brez trdosrčnosti. Ako je bilo v njihovej vnianosti nekaj odurnosti, bila je skoro vselej neprostovoljna in poravnavali so jo z ljubeznjivimi čini. Zarezal sem včasih nad njimi, a

kako so mi od srca odpuščali! Kako so se trudili dokazati nam, da niso brez vse ljubezni do nas, in kako so se veselili, ko so spoznali, da smo tega prepričani in jih cenimo kot dobre ljudi!

Odkar je bil Schiller od nas, bolehal je večkrat, a vedno zopet okrevljal. Z otročjo skrbjo povpraševali smo po njegovem zdravju. Ko je bil boljši, prišel je včasih sprehajati se pod naša okna. Kasljaje smo ga pozdravljali, on pa je gledal žalostno k nam in rekel je straži, videč, da ga slišimo: »Tu so moji otroci!« Ubogi starček! kako mi je bilo hudo, ko sem te moral gledati, kako si se počasi vlačil in te nisem mogel vzdrževati s svojo roko!

Včasih ležal je na travi in bral. Bile so knjige, koje mi je prej posojal. Ako sem jih prav poznal, povedal je straži njihov naslov ali pa jej je bral kak odstavek. Te knjige bile so večinoma povesti iz koledarjev ali druge pripovedke male književne vrednosti, a npravne.

Večkrat ga je zadel mrtvoud, potem pa se je dal prenesti v vojaško bolnišnico. Bil je vže zelo slab in tam je kmalu umrl. Imel je nekaj sto, sad dolgoletnega varčevanja; to bil je nekim svojim tovarišem posodil. Ko je videl, da je blizu smrti,

poklical je one prijatelje k sebi ter jim rekel: Sorodnikov nimam več: vsak izmed vas naj obdrži, kar ima v rokah. Samo tega vas prosim, da molite zame!

Jeden teh prijateljev imel je osemnajstletno hčerko, kojej je bil Schiller boter. Malo ur pred svojo smrtjo poslal je po njo. Ni mogel več razločno govoriti, snel si je srebrn prstan, zadnje svoje bogastvo in ga jej nataknil na prst. Potem pa se je poljubovaje jo zjokal. Deklica je vpila in močila ga s solzami, on pa jo brisal z robcem. Prijel jo je za roke in jih položil na svoje oči. Te oči ostale so zaprte na veke. (Dalje sledi.)

Operni pevec J. Trtnik.

Naš rojak, operni pevec, g. Josip Trtnik je nastopil, kakor poroča „Freie Schlesische Presse“ na mestnem gledališču v Opavi s sijajnim uspehom. Omenjeni dnevnik piše o nastopu g. Trtnika v operi „Cavalleria rusticana“ sledeče: „Izmed solistov moramo v prvi vrsti pohvalno omeniti g. Trtnika (Turiddu.) Spoznali smo v tem pevcu tenor s krepkim, krasnim glasom in izborna šolo. Gosp. Trtnika glas doni v vseh ležah jednako prijetno, in le redko ke-

3/4 6 m. m. k.

Prav je imel bukovinski poslanec, ki je rekel ne pozabimo, da je prav Avstralija bila, ki je našo pred 20—30 leti tako cvetočo ovčjerejo skoro popolnoma uničila. Volna avstralskih ovac je ceno naše volne tako grozno oškodila, da se ne splača več rediti svilnovolnatih merinoških ovac.

Vlada in osobito zastopnik notrajnega ministerstva sekcijski šef bar. Erb pa je za to, da bi se Bosna pridobila za dovoznik svoje živine v Avstrijo. Sedaj gre na leto blizu 60 tisoč bosanske govede v daljno Angleško, če torej se s tem splača daljna vožnina, bo toliko bolj to mogoče Dunajčanom. Res je bosanska goved majhna, pa dokazano je, če se potem poredi, nekoliko spita, da je nje meso kaj dobro, okusno in mehko. Da bi torej veliko mesto ne tožilo o pomanjkanju živine, je doglaj omenjeni vladni zastopnik pri vrhovnem upravitelju Bosne skupnem finančnem ministru pl. Kalayu, da bi ta priredil velike državne klavnice za bosensko goved in res je dosegel od ogerske vlade, da bi vsak dan prihajal poseben tovorni vlak nagli iz Bosne na Dunaj z mesom.

Misliti je bilo, da bo dunajski magistrat to res dobrohotno skrb vlade hvaležno sprejel, a kaj še, preveč so odvisni od mogočnih veletržcev in rekli so, da za Dunajčane ni meso bosenske govede dovolj dobro, kar pa je laž, ker tu v velikem Dunaju živi poleg bogatinov obilno revežev, delavcev, in malih obrtnikov ter malih uradnikov, ki želé mesa le po nizki ceni. Za „kuriozum“ naj navedem, koliko se govejega mesa na Dunaju pojé. Na Dunaju pride na leto na posameznega človeka (seveda v skupnem računu) 119 kil mesa, ko na Saksonskem le 34 kil! To se pravi, Dunajčan hoče le meso jesti! Če poštujemo, da je ljubi Bog dal toliko raznovrstnih živil, če poštujemo silno nizko ceno moke, sočivja, moramo le reči, da kedor hoče preživiti se, zamore že, ker kruh in sočivje in nekaj mesa sme vsakemu zadostovati. In res so močnate jedi na Dunaju celo po gostilnah jako po nizki ceni.

Da pa Dunaj dobiva dokaj klavne živine, nam morejo kazati sledeči računski podatki, sestavljeni od dunajskega magistrata samega in da se naši čitatelji morejo prepričati o veliki mesni potrebnosti za Dunaj, hočemo sledeče številke podati.

Prignalo se je na Dunajski trg in sicer	
leta 1876	177.459 glav živine
„ 1877	190.465 „
„ 1887	195.570 „
„ 1888	252.557 „
„ 1889	265.641 „
„ 1890	264.864 „
„ 1891	249.309 „
„ 1892	231.236 „
„ 1893	235.981 „

Zanimati bi še smele sledeče številke, ki kažejo, iz katerih dežel dohaja ta živina in dostavljam takoj, kako malo je živine iz Kranjske, ki tu prihaja.

Od 235.981 glav živine v l. 1893 je bilo: 18.453 glav z Dol. Avstrijskega, 29.729 gl. z Gor. Avstr., 1878 gl. s Solnograškega, 4876 gl. s Štajerskega, 587 gl. iz Koroške, 61 gl. iz Kranjske, 3980 gl., iz Češke, 5095 gl. iz Moravske, 428 gl.

daj se nam nudi prilika občudovati glas, kakor ga ima g. Trtnik. Naš mladi umetnik pa je ob jednem impozantna postava na odru in tudi kot igralec popolnoma na svojem mestu. Igral je s pravo italijansko ognjevitostjo. Upamo, da bomo imeli kmalu priliko g. Trtnika občudovati v kaki „Wagnerjevi“ operi, za katere se nam zdi kakor ustvarjen. Prepričani smo, da se o njem ne motimo. — Nič manj povoljno se glasi kritika o njegovem nastopu v slavni Verdijevi operi „Troubadour“: „Z živahnim zanimanjem in napeto pazljivostjo pričakovali smo nastopa Mauricovega (g. Trtnik.) Pevec razpolagajoč z nenavadno krepkim in krasnim glasom, dosegel je s to trudapolno nalogo velikanski uspeh ter popolnoma očaral poslušalce. Obilno priznanje in pohvala, katero je žel ta večer g. Trtnik, tako da je bil šestkrat zaporedoma poklican na oder, je dovolj jasni dokaz, kako ve naše občinstvo ceniti po zaslugi vrednost mladega umetnika. Marljivemu pevcu pa po vsej pravici lahko obetamo najkrajše bodočnost. Gledé opere „Mara“ povzamemo iz obširnega poročila „Fr. Schl. Pr.“ sledeče: „Vloga „Eddina“ je igral g. Trtnik z ono umeteljniško silo, katera je le njemu lastna ter se tako ugloobil v bistvo svoje naloge in tako izborno pogodil celo osebnost Eddinovo,

Slezije, 110.082 gl. z Ogerskega, 7085 gl. z Hrvatskega, 41.075 gl. iz Galicije, 9922 gl., iz Bukovine, 2286 gl. iz Bosne. (Dalje sledi.)

Resolucije I. dolenjeavstrijskega katol. shoda.

(Konec.)

V. Resolucije o socijalnem vprašanju.

Prvi dolenje-avstrijski katoliški shod se pridružuje resolucijam občno-avstrijskih katoliških shodov, katere merijo na to, da se obnovi krščanski družbeni in gospodarski red.

Gledé vprašanj, ki so pred vsem na dnevnem redu, zahteva:

1. Točno izvršitev oziroma vpeljavo nedeljskega in prazniškega počitka v vseh področjih človeškega dela, njega razširjanje na vse javne in zasebne uradnike. Ta počitek naj traja, če je le mogoče, 36 ur računa od večera prejšnjega dne, in kjer to ni mogoče, kakor pri železniški in plovstveni vrbi za osebni promet in pri posebnih vrstah uradnega poslovanja, naj se pa vpelje primerno dolg neprestani počitek v vsakem tednu.

Vsekako je pa posvečevanje praznikov in nedelj tako zagotoviti, da se tudi v onih izjemnih slučajih, kjer se nedeljski in praznični počitek opušča na način opravičen po krščanskih načelih „omogoči izpolnjevanje verskih dolžnostij vsaj vsako drugo nedeljo ali praznik vpeljavši primerno razvrščenje pri dovolitvi počitka.

2. Vsi delujoči stanovi, zlasti kmetski, rokodelski in delavski stan naj se varujejo na vspešen način pred izsesavanjem in odiranjem. Delo žensk in otrok v tovarnah naj se po možnosti omeji, če je pa le mogoče, pa odpravi.

Posebno potrebne so pa postavne naredbe proti sleparski konkurenci v trgovini in obrtniji.

Dokler se ne da izvesti korenita reforma gledé posojevanja denarja, je potrebno, da se proizvajajočim stanovom omogoči po posredovanju stanovskih zadrug dobivati denar pri bankah na posodo in se kmetom in obrtnikom na deželi poskrbi za potrebni kredit z osnovo Raiffeisnovih posojilnic.

3. Z vso odločnostjo se je potegovati za reformo bratovskih skladnic, ker to je jedna najvažnejših stvari gledé na blaginjo rudarskih delavcev.

4. Volilna reforma naj se tako izvrši, da se premakljivi kapital svoji zmožnosti primerno pritegne k prenašanju državnih bremen, in se vsled tega zdatno razbremené proizvajajoči stanovi.

5. Kar se tiče vredenja valute, se naj prebivalstvo varuje daljše škode.

6. Volilno pravo naj se raztegne na vse delujoče stanove in naj se volilni red, kolikor je moč, vredi po stanovskih zadrugah, da bodo vsi stanovi pravično zastopani v javnih korporacijah.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. decembra.

Volilna reforma. Minister Madejski je v poljskem klubu dobro označil stališče zaradi volilne reforme. Brez volilne reforme ni nobena vlada mo-

goča, potem je pa rekel, da je vlada označila meje za volilno reformo, v katerih mejah je pa prostor za kompromise. Drugi govorniki so pa izražali razne misli. Slišali so se tudi glasovi za občno volilno pravico in za združeno organizacijo. Splošno se je videlo, da v poljskem klubu tudi ni nobene jedinsti. — Iz Madejskega govora je le to jasno, da se volilna reforma ne bode dala odložiti. Če se sporazumljenje ne doseže na podlagi, katero je označila sedanja vlada, pa pride druga vlada, ki bode za volilno reformo na drugačni podlagi.

Ogerska. Razmere v gospodski zbornici se za vlado ne obračajo posebno ugodno. Vstopili so štirje novi člani, ki vsi pripadajo opoziciji. Vlada je pa zgubila tri pristaše, dva sta voljena v zbornico poslancev, jeden je pa umrl. Pri taci razmerah je naravno, da vlada ne priganja, da bi se rešili v zbornici predlogi o svobodnem bogoslužju in enakopravnosti židov. Če prideta na vrsto pred sankcijo civilnega zakona, je skoro gotovo, da propadeta. Zaradi tega je pa naravno, da se govori vedno o bližajoči se ministerski krizi, kateri se bode Wekerle pri vsej svoji zvitosti težko izognil.

Prostozidarji proti Lourdesu. Pred sedmimi leti se je osnovala v Lourdesu prostozidarska loža, ki je imela namen, preprečiti romarske shode. Ti loži se je pa vedno slabo godilo. Posebno jej je manjkalo denarja. Tudi število članov je bilo vedno pičlo, včasih jih še sedem ni bilo. Sprva je z denarjem podpiral ložo „Veliki orijent“, a se je naveličal, ko le ni bilo nobenega vspeha. Tudi prostozidarski shod v Lourdesu se ni mogel sniti, dasi so se nekateri mnogo trudili zanj. Tako je loža v Lourdesu životarila, dokler se ni te dni razšla. Svojega namena ni dosegla. Marija Devica se je pokazala močnejša, nego prostozidarji. Morda ne bodo več poskušali razdirati te božja poti, ko se jim je že prvi poskus tako ponesrečil.

Izsiljenje. V Parizu imajo nov škandal. Vrši se preiskava proti več časnikarjem zaradi izsiljenja. Prvega so zaprli urednika „Siècla“. V nekem klubu, kjer se shajajo razni pariški bogati lahkoživci in igrajo za visoke svote, se je zadnji čas marsikaj zgodilo, kar ni pošteno. To so izvedeli uredniki raznih listov in zahtevali od načelnika dotičnega kluba več tisoč frankov, da bodo molčali. Jeden urednik je vže bil dobil 40000 frankov, ko jih je zahteval še 80000, je pa klubov načelnik videč, da temu ne bode konca, stvar ovadil policiji. Sedaj pa sodnija stvar preiskuje in tudi v zbornici se je o njej govorilo. Število krivcev je vedno večje.

Crispijevo vladanje. Poslanec Cavalotti je pri nekem banketu v Rimu, dné 20. m. m. hudo obsodil Crispijevo vladanje. Pod njegovo prvo vlado narasli so državni dolgovi in pa vojaški stroški. Poleg tega je pa on zakrivil gospodarsko borbo s Francijo, ki je povod revščini v Italiji. Sedanja vlada hoče le novih davkov, na ponižanje državnih stroškov pa ne misli. Crispi vlada le s silo. Za obsednega stanja na Siciliji bili so razni politični zločinci obsojeni v 4.100 let ječe. Cavalotti je obsojal zakone izdane proti anarhistom, ter bodo zadeli mnogo nedožnih ljudi. Cavalotti je pripovedoval, kako je Crispi neki ponarejen dokument porabil, da je mogel proglasiti obsedno stanje na Siciliji. Ta poslanec misli, da narod ne bode dolgo trpel Crispijeve sile.

Cerkveni letopis.

Poskus zjedinenja iztočne cerkve z zapadno.

II.

Govoreč o poskusih prošnjah in vabilih rimskih papežev, osobito Leona XIII., nikdar ne smemo optimistički soditi, ako imamo pred očmi glavno oviro, ki je tako zvani cesarizem, ali nezakonito in nepravilno pretiravanje carske oblasti. Sicer je mnogim znan razvoj „servilnega hlapčevanja državnih oblasti, licemerstva in deloma absolutne narodnosti.“ ki so poglani skoraj nerazumljive korenine v bizantinskem cesarstvu, odtrgali iztočno cerkev od rimske, ter konečno posadili turški polumesec na cerkev svete Sofije v Carjemgradu v sramoto zapadni Evropi — vendar ne bode odveč nekaj črtic, da se obnovi spomin.

Ko je prvi krščanski cesar Konstantin V. umaknil se iz Rima v stari Bizant ob divnem morskem zalivu, položil je nehote temelj iztočni cerki. Prisvajal si je naslov rimskih cesarjev „Pontifex maximus“ in kot tak vtikal se v strogo cerkvene zadeve. Za njegovega sina Konstancija je arijansko krivover-

stvo prevladalo na carskem dvoru ter se razširilo po državi. Naslednik njegov, Julijan Odpadnik, je hotel obnoviti staro paganstvo; cesarizem šel je v klasje posebno za carovanja Teodozija II, Zenona in Basila. Doyršen zastopnik bizantinskega cesarizma je bil Justinijan, ki se je mnogo pečal z bogoslovjem ter umrl kot krivoverec. Isto oblast so si prisvajali njegovi nasledniki. Justinijan II. je s carsko svojo oblastjo sklical v Carigrad zbor, ki si je zabil novo zagovozdo med iztočno in rimsko cerkev. Ta zbor je podelil carigradskemu patrijarhu enako oblast, kakor jo ima rimski papež. Cesar je prvi podpisal te sklepe ter zahteval od tedanjega papeža Sergija I (687 do 701), da potrdi te izrodke bizantinske servilnosti. Ker se mu papež ustavlja, preti mu cesar s sužnostjo.

Se hujše je divjal cesar Leon Izavrijec (717 do 741), ki je preganjal in moril častilce sv. podob. Silno brodovje je poslal proti Italijanom, da bi jih kaznoval, ker so se upirali njegovi blodnji. Sin njegov Konstantin Kopronim skliče zbor udanih klečepalozov, ki imenujejo češčenje podob „hudičevu iznajdbo“, cesarja pa „z modrostjo in krepostjo svetega Duha oblagodarjenega.“ Zadnje vezi med Rimom in Carjemgradom je pretrgal malovredni cesar Mihael III., v kojega imenu je vladal njegov uje, zviti intrigant Barda. Neljubega mu patrijarha Ignacija je l. 857 prognal kot izdajalec ter posadil na patrijarhatsko stolico častilakomnega Focija, katerega je odpadnik Gregor, nadškof sirakuški, posvetil v škofa. S tem korakom je bila raztrgana cerkvena jedinstvo.

Focij je s prirojenostjo pridobil mogočno stranko ter na sinodi l. 867 v Carjemgradu izobčil in odstavil tedanjega papeža Nikolaja I. Cesar Bazilij je sicer odstavil ter prognal Focija, toda ostal je vzor bizantinski cerkvi, ki ga prišteva svojim svetnikom.

Razkol je popolnom dovršil oholi patrijarh Mihael Cerularij v zvezi z bolgarskim metropolitom Leonom iz Ohride. Izgnal je vse redovnike latinskega obreda, zaprl v Carjemgradu latinske cerkve ter konečno v svoji predrznosti izobčil celo papeža Leona IX. — Vzroki razkola so bili torej: mržnja med Grki in Latinci vsled različnih značajev obeh narodov, razlika jezika, razdelitev starorimskega cesarstva v dve polovici, moralna propalost in zdivjanost bizantinskih vladarjev in klečeplastvo večine vzhodnih škofov.

Slovanski rodovi so bili vedno v ožji dotiki s Carjemgradom, kakor z zapadom. Odtod jim je prišvetila luč katoliške vere in iz Carjagrada zanesel se je razkol na sever med Slovane. Zgodovinski je dokazano, da so Rusi bili do 12. stoletja formalno vsaj v zvezi z Rimom. Še le v drugi polovici 12. stoletja se je razkol razširil po vsej Rusiji. Ko so bili namreč križarji v Carjemgradu ustanovili latinsko cesarstvo (1204—1361), dobivali so Rusi svoje metropolitne iz Niceje, kjer so tedaj stolovali bizantinski patrijarhi. Ko se je l. 1437 velikoruski metropolit Izidor v velikem spremstvu odpravil v Italijo, da bi na cerkvenem zboru v Ferari obnovil zjedinjenje z Rimom, pozdravilo je ljudstvo z veseljem ta glas.

In ko je Izidor v Ferari podpisal zjedinjenje z Rimom ter se vrnil v Rusijo, povsod ga je duhovščina z ljudstvom pozdravljala kot skupnega metropolita ter izražala veselje vsled zjedinjenja. Toda veliki knez moskovski, Bazilij, hotel je vladati tudi v cerkvi, bizantinstvo se je bilo vgnezdilo tudi vže na ruskih knežjih dvorih. Ko je metropolit Izidor v Kremli prečital svoje poročilo o zjedinjenju, molčali so vsi, piše ruski zgodovinar. A tu se oglasi veliki knez ter opisuje metropolita, češ, da je lažipastir, gubitelj duš in heretik. Izidor mora v ječo, veliki knez pa skliče svoje škofo in kneze ter prekliče zjedinjenje, proglašeno v Ferari. V Carjigrad pa piše knez: „Zagotavljam vam, da se mi (Velikorusi) nikdar ne ločimo od grške cerkve, dokler bode stala ruska država“.

In tako je ostalo do danes.

Knez Bazilij je od carjigradskega patrijarha zahteval novega metropolita, ki bodi ruske krvi in neodvisen od Carjagrada. Ker ni dobilovoljnega odgovora, določil je knez za metropolita nekega Jono, ki je vodil svojo vladikovino v imenu kneževem, dasi ni bil potrjen ni od Rima, ni od Carjagrada. Svobodni Novgorodci nečejo slišati o razkolu, hočejo se leta 1471 zjediniti z Rimom pod katoliškim metropolitom Gregorjem v Kijevu. Toda veliki knez moskovski Ivan III. jih z vojsko napade ter podjarmi. Z grozno divjostjo Ivan IV. zatire vse

poskuse otrestiti se dvojnega jarma, kat-ro je posebeljeno v cesaropapizmu.

Odslej so se mnogi papeži trudili z ljubeznijo in prošnjami, da bi se ruski vladarji združili z zapadno Evropo ter Turka pognali iz Evrope. Ko bi bili Rusi poslušali te glasove, morda bi bili že v 15. stoletju zasedli Carjigrad in bili več storili za krščansko omiko, kakor vse križarske vojske. Papeži Leon X., Hadrijan VI. in Klement VII. so večkrat nagovarjali kneza Bazilija III., da bi se združil zopet z Rimom ter v zvezi z zapadno Evropo osvobodil balkanske rodove turškega izesa. Ko bi bili Rusi poslušali te prošnje, nastalo bi bilo slovansko-rimsko carstvo na vzhodu po vzgledu nemško-rimskega na zahodu. Toda ruski knezi so imeli gluha ušesa.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. decembra.

(Slovenski misijon v Trstu.) Nečuvno postopanje tržaške svojati in tržaškega mestnega zastopa našlo je vendar le pozornost dunajske osrednje vlade. Slovenski koalirani poslanci so kakor vselej tako tudi sedaj vkrenili takoj potrebne korake v obrambo pravice Slovencev v Trstu. Sli so nemudoma h ministerstvu poprašat, kaj je š stvarjo. Ministerstvo je takoj zahtevalo od tržaškega namestništva natančnih poročil. Upamo, da se stvar ugodno reši in da cerkvena oblast, ki se je umaknila le sili, zopet ponovi svoj prvotni namen ter da se ob določenem času prične misijon, pri katerem bodo tržaški Slovenci lahko poslušali božjo besedo v domačem jeziku.

(Darovi.) Č. g. Alojzij Puc, nadžupnik v Hrenovicah, daroval je za dom katol. družbe 10 gld., za katol. sklad 10 gld. in za akadem. društvo „Danica“ 10 gld. Bog mu plačuj stotero!

(Celjska gimnazija.) Občinski odbor celjske okolice je v izredni seji dne 2. t. m. sklenil in tudi že odposlal državnemu zboru peticijo, v kateri naglašja in dokazuje potrebo nameravane slovansko-nemške gimnazije v Celju, in ne v kakem sosednem trgu, na pr. v Žalcu ali Št. Jurju.

(Zaupni shod in notar g. Luka Svetec.) Dne 30. novembra smo pisali gledé zaupnega shoda v Ljubljani: „Najbolj zoprno je govoril notar Luka Svetec. Iz ropotarnice pobral je stare liberalne fraze, katere židovski liberalci že davno opusté, ter ropotal zoper papeštvo in škofo in katoliški shod ter dokazoval, da je narodno-napredna stranka izvrstna katoliška stranka. — Dr. Gregorčič je zagovarjal protijemu resolucije katoliškega shoda.“ — Z ozirom na te besede nam je poslal g. Luka Svetec nastopni popravek: „Ni res, da sem jaz ropotal zoper papeštvo, škofo in katoliški shod, ampak sem le trdil, da program katoliškega shoda v narodnem oziru ne zadostuje in da so se v političnem oziru na tem shodu in pozneje v njegovih glasilih izrekli nazoni, ki so v svojih posledicah kvarni veri in naši narodnosti. Ni res, da sem rabil iz ropotarnice židovske fraze, temveč sem kazal na djanske zglede iz svetovne in iz domače zgodovine. Ni res, da je gosp. dr. Gregorčič branil proti meni katoliški shod, temveč je on kot poročevalec o šolstvu zagovarjal sklepe deželnih in državnih poslancev z dne 2. oktobra 1890 in zraven omenjal tudi zadevni sklep katoliškega shoda. Sedujoč ni res, da sem jaz govoril o narodno-napredni stranki, govoril sem le o slovanski narodni stranki. — V Litiji, dne 2. decembra 1894. — Notar Luka Svetec.“ — Koliko je vreden ta popravek, svedoči to-le: „Slovenec“ je gorenjo notico posnel po „Narodu“. Ta list je namreč pisal v poročilu o shodu zaupnih mož, da je gosp. Svetec mej drugim rekel: „Izdalo se je geslo: Škofo naj bodo naši politični voditelji. Kristus je strogo ločil, kar je božje in kar je posvetno in jasno rekel: Moje kraljestvo ni od tega sveta. Geslo katoliškega shoda ni novo. Že v srednjem veku se je tako govorilo in vsled tedanje papežev prevlade so nastale krvave vojne in zavladata je silna popačenost, iz katere se je rodila reformacija.“ — Hujšega napada na papeštvo si pač ne moremo misliti. In vendar gospod Svetec — popravlja. — Besede Gospodove: Moje kraljestvo ni od tega sveta, so se tisočkrat zlorabljale po židovsko-liberalnih listih in nedavno, če se ne motimo, jih je izvelika zopet celovška „Kärntner Zeitung“ iz ropotarnice na dan. In vendar gospod Luka Svetec popravlja. Gledé drugih točk niti ne govorimo, ker so vzlasti zadnje tak smešne, da ni moči na-nje resno odgovarjati. Sofizem g. Svetca o narodni in narodno-napredni stranki je preplitev, da bi ga vsakdo ne umel; najbolje bi bil popravil go-

spod Svetec to točko, ko bi rekel, da je govoril o narodni stranki pred narodno-napredno stranko. Vse je popravljal popravkoljub g. Svetec, le tega ni popravil, kar je bilo popravka potrebno, da namreč on tega ni govoril, kar je pisal „Narod“. Dokler torej v tem listu ne popravi vsega svojega govora, dotlej so njegovi popravki v našem listu brez pomena.

(Slovensko gledališče.) Sinoči se je prvokrat v letošnji sezoni pela krasna Smetanova opera „Prodana nevesta“ s sijajnim vspehom. O tem umotvoru ženijalnega češkega skladatelja je naš list povodom lanske prve predstave obsirneje pisal. Vse vloge so bile v istih rokah, ko v prejšnji sezoni, le gospica Towarnicka pl. Sasova je bila nova v vlogi matere Ljudmile. Izvršujoče glavne osebe so imele vloge v oblasti in težko se je odločiti, komu bi dali prednost. Burno pohvalo po posameznih točkah so v prvi vrsti zaslužili gospica Leščinska ter gg. Vašiček, Pavšek, Beneš in Nolli. Krajše vloge so prav dobro peli gospica pl. Towarnicka, g. Nigrinova in Polakova ter gg. Rus in Stamcar, zbor je pel točno sekstet v zadnjem dejanju. Gledališče je bilo polno.

(Katoliško društvo za delavke.) Osnovni odbor je dobil primerne društvene prostore na „Zabjaku št. 8 v nekdanjem „Transporthausu“. Ker je pravila „katoliškega društva za delavke“ s sedežem v Ljubljani c. kr. deželna vlada za Kranjsko z odlokom z dne 19. sept. 1894, št. 2733, potrdila, se bodo udje v imenovanih prostorih sprejemali dne 6. t. m. ob 5. uri zvečer. Delavke, katere hočejo društvu pristopiti, naj se tedaj jutri ob 5. uri zvečer oglašje v društveni dvorani, kjer se bodo tudi določil dan osnvalnega shoda.

(Osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske) je sklenil, da pošlje tri učence, ki so dovršili kmetijsko šolo na Grmu, v kmetijsko šolo v Št. Mihehu na Tirolskem, kjer se bodo izučili v sirarstvu.

(Občni zbor kmet. podružnice in predavanje.) Iz Sodražice: Pred kratkim imeli smo občni zbor naše kmet. podružnice. Precejšno število navzočih udov pričalo je, da se posestniki za kmetijstvo vedno bolj zanimajo. Iz poročila g. tajnika razvideli smo, da podružnica napreduje. Odprej posedujemo brano, podpora visokega deželnega odbora omogočila nam je čistilnico za žito, nekaj gotovine imamo že v blagajni in to smo še isti dan s prijazno večerno tombolo pomnožili in upamo še pomnožiti. Kot rabilno takso čistilnici za žito odločili smo za neude od mernika 5 kr. in sklenili smo na važnih višjih mestih prositi podpore nameravani drevesnici, katero dokaj potrebujemo. Že iz tega se razvidi, koliko dobrot bode s časom deležni udje naše podružnice za svojo udnino letnih 2 gld. in bilo bi priporočati, da bi z novim letom še več posestnikov v naši dolini, tej kmetu velepotrebni c. kr. kmetijski družbi pristopilo, ker je še precej kmetov domačinov, ki bi to lahko storili. — Po končanem zborovanju imeli smo priliko slišati predavanje g. notarja Ign. Gruntarja iz Ribnice. Gospod notar govoril je o testamentu, o ženitvanskih pismih, o nadlogah, ki tarejo kmeta brez lastne krivde ali po lastni krivdi, svetoval nam je, kako temu v okom priti in nas svaril pred strastnimi pravdami, katere le gospodcm v pisarnah dobiček prinašajo. S sličnim predavanjem bo dne 9. dec. t. l. nadaljeval svoj govor.

(Semenj sv. Andreja v Gorici.) Običajno sneži vsako leto na semenj sv. Andreja. Tudi letošnji semenj počastil je sneg. V nedeljo popoldne in po noči je razgrajala silovita burja, provzročila občutljiv mraz in privabila na semenj dopoldne iz sivih težkih oblakov dež in kratek metež. Ume se, da je slabo vreme oplašilo marsikoga, ki bi bil rad prišel na semenj. Zato pa ni bil mnogobrojno obiskan. Lesa, drv navozili so iz bližnjih hribov veliko. Kupčija je bila baje bolj revna. Živine prignali so veliko glav. Sosebna pitana žival bila je visoko cenjena. Gotovo je dalje, da se je v ponedeljek v Gorici mnogo pojedlo in spilo, a gotovo je tudi, da je pripravljenega več ostalo, ko se je prodalo, ker ni bilo „cerovcev“. Dodajam še, da se je vsepovsod govorilo slovansko; pa pravijo in pišejo, da je Gorica laška in celo v laškej pokrajini. To so le želje prenapetih...

(Družbe sv. Cirila in Metoda) pokrovitelj je postalo „učiteljsko društvo kranjskega šolskega okraja“ posebno po zaslugi g. učitelja J. Režeka. — Selanška ženska podružnica, od katere smo prejeli za leto 1894 že 106 gld. 70 kr. udnine, poslala nam je 50 gld., kot prvo polovico II. pokroviteljine vzbujena v to zlasti po tamošnji moški podružnici, ki tudi na-

bira že drugo pokroviteljino. — Starotrška moška in ženska podružnica ste nam poslali 90 gld. 44 kr. Mej to vsoto je 23 gld. 25 kr., dohodkov vrtne veselice, prirejane v korist naši družbi, 6 gld. 93 kr. daril nabranih po g. Fr. Peče, 5 gld. dar g. notarja Fr. Straška, 2 gld. 20 kr. daril nabranih po Olgi Peče, in 1 gld. dar g. Fr. Peče. — Dalje so družbi od 20 okt. do 25. nov. t. l. darovali: Vč. g. Ivan Trinko, semeniški profesor v Vidmu, 24 gld. in 5 lir po kobaridski podružnici; veleč. g. Matej Servicelj, komendant na Reberci 20 kron, nabranih ob godovanji vč. g. župnika Šimna Moden v Železni Kaplji mej prijatelji, poslanih z geslom: Slovenski bil je, bode Gorotan! — domoljub iz Sodrašice 20 kron, nabranih na svatbi g. K. Š. in ob drugih prilikah; štirje narodnjaki v Sodrašici 11 kron povodom ločitve od vč. g. župnika F. Kadunca iz Drage; gospod R. D. v Kandiji za stavo zgubljeno v gostilnici pri Stamburji proti g. Starcu. — 8 kron; gospod M. Iglar 7 kron v imenu vesele družbe v Loki pri Zidanem mostu; g. A. Skala, nadučitelj v Vipavi, 5 kron, katere je nabral na Planini pri postavljanju nagrobnega spomenika učitelju R. Dolencu; blagorodna gospa Zofija Haring-ova, načelnica „prve belokranjske ženske podružnice v Črnomlju“, 2 gld. 33 kr. kot dar neimenovanega domoljuba ing. A. Božič iz Jurjevega pri Metliki 4 krone. — Iskreno se zahvaljujoč požrtvovalnim darovalcem upamo, da se bo Miklavž spominjal zlasti tudi dece, ki se vrgaja v naših zavodih in da se bo rodoljubno slovensko občinstvo ob bližajočem se novem letu odkupovalo od novoletnih voščil po skoro splošno slovenski šegi v korist naši družbi. Saj domoljubno občinstvo, držeč se te šege, pomaga ohranjevati zapuščeni deci najdražje, kar ima: katoliško vero in materino besedo! — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Pri mestni hranilnici v Novem mestu) se je v mesecu novembru vložilo od 65 strank 8.572 gld. 68 kr., vzdignilo 19 strank 3.086 gld. 64 kr., torej se je več vložilo 5.486 gld. 4 kr. Sedanje stanje vlog po odbitku vseh vzdignjenih vlog znaša 57.543 gld. 96 kr., hipoteknih posojil se je izplačalo do 30. novembra 37460 gld.

(Za šolo šolskih sester v Velikoven) so darovali družbi sv. Cirila in Metoda 2. nabirka: Malo omizje slovenskih udeležencev I. nižje-avstrijskega katoliškega shoda po g. med. Fr. Jankoviču 10 kron in neimenovan domoljub 2 kroni za mesec november in december kot mesečnino, ki jo bode plačeval, dokler ne prične št. šolske sestre poučevati v Velikoven. — Domoljubi! Skrajni čas je, da poskrbimo za koroške brate. Pomnimo: Dvakrat da, kdor hitro da. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Iz Črnomlja), 26. novembra. Ko vzamem zadnjič iz roke „Slovenca“, zagledam? „Popotne črtice po Belokranjskem“. Hlastno začnem brati vrsto za vrsto; ko pa pridem do tje, ko g. „Črnogled“ popisuje Črnomelj, še bolj pazno berem. Vse, kar je zapisal pisatelj, je res, le škoda, da se je tako malo časa mudil, morebiti bi ga še kaj zanimalo. A ne zamerimo mu, njemu se je mudilo naprej po Belokranjskem. Zato mi bo gosp. „Črnogled“ že dovolil, da nekaj v njegovih črticah popravim in še kaj dodam. Pogledajmo neko poslopje, ki je blizu cerkve in šole. Po zunanje soditi to poslopje nima pomena, a črna deska, na kateri je nabitih nekaj „razglasil“ ti priča, da je to mestna hiša. Rekel sem, da njena zunajnost ni posebno lepa; okna so posebno imenitna; mnoge šipe so ali pobite ali pa jih celo ni, morebiti zato, da lažje prihaja dober zrak v notranje prostore, ali pa zato, da bodo imeli sedaj po zimi vrabci prost vstop v mestno hišo. V spodnjih prostorih, v pritličju ima gasilno društvo svojo obleko in drugo opremo spravljeno. Ker smo že pri gasilnem društvu, naj vam povem, da dobro izvršuje svojo dolžnost. To je pokazalo posebno zadnjikrat, ko je v Vojnivasu, v slabo četrt ure od mesta oddaljeni vasi, gorelo. Hiše so vse lesene, in seveda vrez dimnika, kar je običajno po Dolenjskem. Vžgala se je po ne previdnosti dotičnih ljudj lesena hiša in potem leseni hlev. Ko je ogenj nastal po noči, niso mogli ljudje tako hitro skupaj priti, nego bi se to zgodilo po dnevu. Vendar so gasilci še dosti hitro prišli in so se tako vstopili, da se ogenj ni razširjal. Posebna sreča je pa bila, da ni bilo vetra. In tako se je posrečilo našim gasilcem ogenj v toliko omejiti, da je pogorela samo dotična hiša s hlevom vred. Zaslužijo javno zahvalo, a kar nam ni všeč, je to, da so si naši gasilci zadnjikrat zbrali v sobi mestne hiše načelnika svojemu društvu v nedeljo popoldne ravno med krščanskim naukom. Ali bi ne mogla volitev

toliko časa počakati, da bi bil minul krščanski nauk, za katerega pa Črnomalci že tako niso posebno vneti? V prvem nastopju so pa spravljena godala naše godbe. Naša godba je na dobrem glasu in res dobro svira. Vsako drugo nedeljo popoldne zabava meščane. Kedor se pa hoče dobro izvežbati v kaki stvari, se mora vaditi, in tako se res črnomaljski godci veliko vežbajo. Priča temu je, da slišiš ob poletnem in jesenskem času vedno škripati ali cviliti to ali ono godalo, in sicer od ranega jutra do poznega večera tako, da človeka že ušesa bole. Ali bi ne bilo umestno, da se kje drugje učé in vadijo igrati? Soba, v kateri imajo spravljene razna godala, pa služi še tudi mladim Črnomalcem v to, da se tam zbirajo k popoldanski službi božji, mesto da bi šli v cerkev. Na to bi se imelo bolj paziti. — Ko vam to pišem, imamo že snega več ko za eno ped, in še vedno z veseljem pada. Zdravi!

(Mestnega magistrata ukrep hišnim gospodarjem za zimski čas) Ker je nastopilo zimsko vreme opozarjajo se p. n. hišni gospodarji in oskrbniki v deželnem stolnem mestu iz javnih ozirov na naslednja določila, katerih se jim je držati natanko: 1. Kedar koli zapade sneg, ga je, brez posebnega naročila oblastva, nemudoma, in če zapade po noči, vsaj do 7. ure zjutraj s trotoarjev, oziroma tam kjer trotoarjev ni, najmanj jeden meter na široko, od zidu ali plota skidati in pomesti proti sredi ulice ali trgov. Ne gre pa na cesto zmetati večje kupe tacega snega, kateri je zdrčal raz streho, niti onih, ki se naberó po hišnih dvoriščih, temveč zvoziti je tiste v Ljubljano. 2. Za južnega vremena je skrbeti, da na trotoarji, sploh na potih ob hišah, ne stoje luže, in pa da se ne nabere blato; če treba, je po večkrat na dan počediti pred hišami. 3. Kedar zmrzne, tako da po tleh polzi, je požlebeco po vsem trotoarji, na družih pešpotih poleg hiš pa najmanj jeden meter na široko takoj, oziroma vsaj do 7. ure zjutraj nasekati in v stran zmetati, postrgano pot pa če treba po večkrat na dan dobro potresti s peskom, prstjo ali kako drugo tako stvarjo. Kdor se ne bo zmenil za ta določila, bo kaznovan vrhu tega pa bo magistrat izvršiti dal dotično opuščeno ali nemarno storjeno delo na zanikernega gospodarja troške.

(„Narodni dom“ v Celju.) Dne 25. novembra je imelo ravnateljstvo celjske posojilnice sejo, v kateri je inženier g. Hrasky predložil proračun troškov za zgradbo „Narodnega doma“. Troški so proračunjeni na 162.000 gld., stavbišče stane okoli 30.000 gld., torej bode zgradba stala blizu 200.000 gld. Ravnateljstvo je odobrilo proračun ter sklenilo, da se dela prične že prihodnjo spomlad ter zgradba dovrši koncem 1896. leta. V stavbenem odseku so gg.: Miha Vošnjak, načelnik; dr. Jos. Srnec prvi in Lovro Baš drugi namestnik; dr. J. Dečko, dr. J. Vrečko in J. Zupanec.

(Brivska zadruga.) Z ozirom na naše poročilo v št. 275. o brivski zadrugi dobili smo nastopno pojasnilo: Knjige in računi bolniške blagajne so, odkar ista obstoji, v najboljšem redu, o čemur se vsakdo lahko prepriča, ker so na razpolaganje pri gospodu Boltavzerju kot predsedniku zadruga. Nerednost se torej nobenemu prejšnjih blagajnikov očitati ne more. Tudi ni istina, da se je neki pomočnik o priliki pevanja pesme „Lepa naša domovina“ izjavil, da je socialista, kar ni. Resnica pa je, da mu je to jeden navzočih očital, ne da bi mu bil mogel isto dokazati. Sploh ni med brivskimi pomočniki v Ljubljani ni jednega socialista; bila sta dva mlajših člana delavskega društva, a sta že pred meseci izstopila. Zbor pomočnikov brivske zadruga. Štefan Kostanjec, načelnik. Avgust Juvane, podnačelnik.

(Premembe v posesti) Grad Rače pri Mariboru je kupil dunajski stavbeni podjetnik g. J. Kalaš, Pragerje pa g. dr. Glančnik, odvetnik v Mariboru.

(Pred porotniki) so bodeta zagovarjala dne 12. in 13. decembra trgovca v Celju Gustav Schmidl in Janez Kreutzberger; zatožena sta goljufije in krade.

(Umrl) je včeraj v Gradcu g. Ant. Dekleva, posestnik, v 79. letu.

(Obrtno gibanje v Ljubljani meseca nov. t. l.) Meseca novembra pričeli so izvrševati obrte: Marijana Keren na Gori št. 7, prodaja lončene posode; Marija Kočar, na Rimski cesti št. 5, prodajo lončene posode; Marija Zingar v Komendi 25, prodajo lončene posode; Katarina Tuškar na Krakovskem nasipu 4, prodajo lončene posode; Marija Regali, v Florijanskih ulicah 46, prodajo lončene posode; Anton Prusnik, na Poljanskem nasipu 4, mesarski obrt; Avgusta Wagner, Gospodske ulice

6, trgovino s komisijonskim blagom; Leopold Bürger, Dunajska cesta 12, izdelovanje žganja; Franc Doblerlet jun. v Florijanskih ulicah 3, preprogarski obrt; Jože Mohar v Vodmatu, frizerski obrt. — Od povedali pa so svoje obrte: Karl Holzer, izdelovanje žganja; Neža Vidic, prodaja črevljev, Franc Jevnikar, kramarijo s špecerijskim blagom; Marija Likozar, branjerijo; Karol Lukežič, prodajo sadja; Janez Hočevar, branjerijo; Janez Žulek, pekarsko obrt.

(Z Reke.) 3. decembra. Brže nego dopis javil vam je pred nekaj časom brzovav strašno nesrečo pri zidanju guvernerjeve palače. Nenavadna zgradba, nenavadna nesreča za Reko, če ravno, kakor pravijo, ni nenavadna za Ogersko. Pogreba nesrečnih žrtev — večina očetov mnogo nedoraslih otrok — udeležil se je guverner sam in načelnik mesta in mnoge odličnosti; seveda naroda je bilo na tisoče na groblju, slušajočega presunljivi jok vdov in otrok peterih žrtev. Guverner je razdelil za prvo pomoč hitro 300 gld. družinam vseh ponesrečenih in odločil, da bodo dobivale dnino, dokler se bode palača dozidala. Nabralo se je tudi nekaj izpod 1000 gld. milodarov. Delo se je ustavilo, dokler komisija stvari ne preišče. Došla je iz Budimpešte, kjer je bil na-rejen načrt in od koder so inženjerji. Veščaki sploh sodijo, da sta bila dva stebra preslaba za tako ogromno težo; da bi bila vsaj iz kamena, a bila sta iz opeke. Pravijo, da je podjetnik pisal odsotnemu inženjerju in ga opozarjal, da se mu zdi stvar nevarna, a odgovor je bil, da naj se le po načrtu nadalje zida, in tako se je tudi po načrtu podrlo. Ali bo mogla komisija to veliko sramoto ogerskih arhitektov pokriti, ne vé se še. — Pred par dnevi bilo je zopet nekaj nesreče na železnici. V Karlovec odšlemu vlaku ide od zadej stroj pomagat, a šel je prehitro ter ravno pri mostu čez Rečino zadel v vlak in tri vozove iz tira vrgel tako, da je začelo hitro vino iz njih teči, a žalibog da sta poškodovana tudi dva kondukterja. — V reški okolici so se oglasili te dni tudi cerkveni tatovi: pri sv. Kuzmu nad Bakrom in pri sv. Luciji v Kostreni. V prvi cerkvi so vlomili noter, a v zakristijo niso mogli, v drugo niso mogli. Škode ni ravno veliko, sreča je, da so pustili oltar v miru. — Nocoj je razsajala prav huda burja; po vseh gorah hudo sneži. Gotovo bo kaj zametov, kateri znajo zlasti ogerski železnici neprimlike delati.

(Srečna Sibirija.) Divjačina ima Sibirija neizmerno veliko, zlasti perutnine. Nihče ne strelja na race, gosi in labude, ker je smodnik dražji, nego gos ali race. V Turušansku se race prodajajo po 2 kopejki ali po 5 kr. Ruševci se v Minusimsku kupujejo po 2 do 3 kopejke. Goveje meso se dobiva stari funt po 2 kopejki. — Kadar bo sibirski železnica dodelana, se bode gotovo tudi v Sibiriji vse podražilo.

(Drag mavzolej) V Vinšestru zida bogata vdova svojemu možu dragoceno grobišče, katero bo stalo 1.200.000 gld. Rakva, v kateri mož počiva, je krasno rezbarsko delo, vredno 120.000 gld. — Zraven te rakve je pripravljena že druga jednako lepa za ženo. Svetilnica nad rakvama je iz čistega zlata in je veljala 24.000 gld.

(Največji otrok na svetu.) V Vašingtonu je srečna mati, ki ima jedno leto staro deklico, ki pa že tehtja 50 funtov. Otrok je popolnoma zdrav in že govori. Zdravniki pravijo, da je jednoletno dete take teže prvi čudež.

Društva.

(Slov. katol. delavsko društvo) je imelo v nedeljo svoj društveni shod v novih prostorih (v pritličju štev. 1 Turjaški trg). Vsi prostori so bili nabasano polni. Društveni zapisnikar je govoril o škodljivosti žganja in v nemal društvenike, naj vsi napovedó temu strupu nižjega ljudstva odločno vojsko. Krek je dodal socialni pregled z zadnjih šest tednov, Jakopič je predlagal gesli: Slovenec sem, kristijan sem. Vzlasti lepo je opisaval, kako se godi slovenskim delavcem v Kočevju. Blagajnik je poročal o zavarovanju za starost in je vabil društvenike, naj se v obilem številu udeležé shoda za konsumno društvo prihodnje nedeljo, predsednik je pa opozarjal na več potrebnih stvari. — Društvo, ki broji sedaj že nad 770 udov, je imelo pri selitvi in pri napravljanju potrebne oprave mnogo troškov, zato hvaležno vsprejema vsako podporo. Knjige, ki jih ima, se zelo rade beró; Bog mu daj le obilo dobrotnikov in prijateljev, da bo moglo v vseh ozirih biti ognjišče omike in zabave svojim udom.

(Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi, kakor vsako leto, tudi prihodnje

leto dne 16. januarja 1895 „Triglavov ples“. Odbor „ad hoc“ se je sestavil in deluje pridno, da se bo slavnost vršila s takim sijajnim uspehom, kakor zadnja leta. Sme se nadejati, da bo udeležba mnogobrojna, ker je vže sedaj splošno zanimanje med odličnimi krogi.

Telegrami.

Državni zbor.

Dunaj, 5. decembra. Vlada je predložila načrt zakona o daljšem začasnem urejenju avstrošpanskih trgovinskih odnosov najdalje do 30. junija 1895. Na to pa zbornica nadaljuje debato o kazenskem zakonu.

Dunaj, 5. decembra. Pri nadaljevanju podrobne debate o kazenskem zakonu se je s 148 proti 66 glasom odklonil predlog o odpravi smrtnih kazni.

Budimpešta, 5. decembra. Poljedelski minister je naznanil, da v kratkem predloži zbornici predlogo o zatiranju trne uši.

Bern, 5. decembra. Narodni svet je zavrgel skoraj jednoglasno predlog, da se v tovarnah vpelje deseturni delavnik namesto jednajsturnega. Večina je tega mnenja, da bi švicarska industrija ne mogla konkurirati z inozemstvom. V narodnem svetu se je sprožilo vprašanje, naj se zvezni svet zopet začne baviti z vprašanjem o mejnarodnem varstvu delavcev.

Berolin, 5. decembra. Prestolni govor, s katerim se je otvoril državni zbor, apeluje na sodelovanje državnega zbora v rešitev gospodarskih in socialno političnih vprašanj, zmanjšanje gospodarskih in socialnih nasprotstev. Prestolni govor napoveduje, da se takoj predloži zakon v varstvo državnega reda proti poskusom motiti državne oblasti v spolnovanju njene dolžnosti, nadalje reformo kazenskopravnega reda, načrt zakona v varstvo narodnega blagostanja proti zlorabi na borzi, in pa v varstvo trgovskega in obrtnega stanu proti sleparski konkurenci. Nadalje se naglašja, da je potrebno poiskati novih davčnih virov, napoveduje nov tobačni davek. Potreba bode vrediti finančno gospodarstvo cesarstvo proti posamičnim državam. Naglašja se z velikim zadovoljstvom, da se je poslednja leta povečalo z gojenjem dobrih odnosov z vsemi državami prav v duhu zvez upanje, da se ohrani evropski mir. Omenja pretresujočih dogodkov, ki so zadeli dve sosedni državi, pri čemer je Nemčija pokazala odkritosrčno sočutje. V carju Aleksandru Nemčija žaluje za prijateljem in skušenem sodelavcem za ohranjenje miru. Prestolni govor se končuje s pozivom na poslance, naj se marljivo lotijo potrebnega dela.

Peterburg, 5. decembra. Tajni državni svetnik Kapustin, bivši drpski kurator, je odpotoval v Abbas-Tuman, da bode prestolonaslednika Jurija učil državnega prava.

Kristijanija, 5. decembra. Pri včerajšnjih občinskih volitvah zmagala je levica s 350 glasovi večine.

Rim, 5. decembra. Zbornica je izvolila s 236 proti 73 glasom Biancherija svojim predsednikom.

Reggio di Catania, 5. decembra. Razširila se je govorica, da razna opazovana znamenja kažejo, da bode potres. Prebivalstvo je že bilo jako prestrašeno. Po oficijalnih poročilih je ob potresu bilo 86 ljudi ubitih in nad 600 ranjenih.

London, 5. decembra. „Times“ potrjuje, da so turški vojaki mesarili kristijane v Sassunu v Armeniji. Resnica tega potrjujejo zanesljive osebe. Veleposlanik Kimberlei je pri turški vladi se pritožil in zahteval od tamošnjega poveljnika Zekki paše nezavisno preiskavo in ostro kaznovanje krivcev. Turška vlada je storila veliko napako, da je ravno sedaj Zekki pašo odlikovala z nekim redom.

Zanzibar, 4. decembra. Uradniki ugandske vlade vzeli so postajo Karinondo angleškovožvodno-afriške družbe, severnovzhodno od Victoria-Nyanze. Zastopnike poslednje družbe so odgnali s pretenjem in jim vzeli orožje.

Tanger, 5. decembra. Vjeli so dva morilca Nemca Neumanna. Jeden z imenom Abdel Kader se je udal.

Listnica vredništva:

G. M. I—cu: Sporočite nam o izidu, potem se objavi.
G. P—c v R.: Knjiga, za katero nas vprašujete se glasi: Jahresbericht über die auf Selbsthilfe gegründeten deutschen Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften für das Jahr 1893. Von Fr. Schenk, Anwalt des allgemeinen deutschen Genossenschaftsverbandes. Leipzig 1894. Verlag: Klinckschardt. — Knjiga stane nad 5 gl. V ti zalogi dobite v obče socialno-politična dela.

Umrli so:

2. decembra. Jožef Gorjano, delavčev sin, 5 let, Krakovski nasip 24, hydrocephalus acutis. — Frančiška Papež, delavčeva hči, 2 meseca, Streliške ulice 11, atrofie.

V bolnišnici:

1. decembra. Fortunat Vovk, gostač, 75 let, marasmus senilis.
2. decembra. Friderik Križaj, prisiljenec, 37 let, tuberculoza. — Janez Tomič, hlapec, 37 let, vsled raka.
3. decembra. Franc Vičič, posestnik, 38 let, plućnica.

Tuji.

3. decembra.

Pri **Stonu**: Spitz, Fischer, Freund, Kopf, Rosanis, Sandmann, Ordner, Eder, Tauber z Dunaja. — Grof Margheri iz Novega Mesta. — Luznar iz Selce. — Weber iz Zaliloga. — Hajek iz Kamnika. — Valtring iz Bleda. — Brod iz Našice.

Pri **Malču**: Schweissthal, Tenichel, Kavann, Müller z Dunaja. — Rosenfeld, Tomičič iz Trsta. — Mandl iz Pincehelyja. — Fürsattel iz Norimberka. — Bolta iz Ledin. — Baron Apfaltrern iz Novega Mesta. — Polorišek iz Ila.

Pri **Južnem kolodvoru**: Vrenčič iz Karlova. — Eigner iz Wildon-a. — Troger iz St. Pavla.

Pri **avstrijskem caru**: Pečnik iz Novega Mesta. — Bajec iz Polhevega Grada.

Tržne cene v Ljubljani

dné 5. decembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	6 60	Speh povojen, kgr.	64
Rež,	5 10	Surovo maslo,	75
Ječmen,	5 60	Jajce, jedno	3
Oves,	5 30	Mleko, liter	10
Ajda,	6 70	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	5 50	Telečje	68
Koruza,	6 80	Svinjsko	64
Krompir,	2 42	Koštrunovo	40
Leča, hktl.	10	Piščanec	40
Grah,	11	Golob	16
Fizol,	9	Seno, 100 kgr.	1 97
Maslo, kgr.	92	Slama, 100	1 60
Mast,	66	Drva trda, 4 kub. m.	7 20
Speh svež,	56	„ mehka, 4 „	5 20

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja	razkomet v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	737.1	—1.2	sl. svzh.	sneg	12 30
8. u. pop.	734.2	—0.2	brezv.	„	„
9. u. sveč.	734.8	—0.5	„	„	„
Srednja temperatura —0.6° za 0-3° pod normalom.					

Eksekutivne dražbe.

Iv. Travnica z Vižmarjev posestvo (4199 gl.) dné 19. dec. (druga) v Ljubljani.

Mande Zunič iz Zilj zemljišče (1150 gl.) dné 14. dec. (druga) v Črnomlju.

Val. Stineka iz Zagorja posestva dné 21. dec. 1894 in 22. jan. 1895 (prenos) v Litiji.

Pod varstvom.

Jera Habè iz Zadloga radi blaznosti; nje varuh je Šimon Habè iz Zadloga (okr. sod. Idrija).

Frančiška Pajer, 37letna žena cerkvenika iz Barja, radi blaznosti, oskrbnik je nje mož.

Spominjajte se

„katoliškega sklada“

ob raznih prilikah!

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.

Ubal pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča:

Kurjeočesno tinkturo.

Bolečine pomirljivo sredstvo pri kurjih očesih in pri trdi koži na nogi. Ima to prednost, da se s to tinkturo kar s ščetko pomaže

bolni del na nogi. — Steklenica z rabilnim navodom in ščetko velja 40 kr., tucat 3 gl. 50 kr.

Cvet zoper trganje (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gl. 25 kr.

Marijacejske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gl., 3 tucati 4 gl. 80 kr.

Planinski zeliščni ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gl. 50 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanju, in skazeni želodec. — Škatulja 21 kr., 1 zavojček s 6 škatuljami velja 1 gl. 5 kr.

V zalogi so vsi medicinično-farmaceutični preparati, posebnosti itd., dijetetična sredstva, homeopatična zdravila, medicinična mila, dišave itd. itd.

katero razpošiljajo v vse kraje sveta

lekarniške tvrdke:

Ubal pl. Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani, Kranjsko. Viktor pl. Trnkóczy na Dunaju, Margarethen. Dr. Oton pl. Trnkóczy na Dunaju, Landstrasse. Julij pl. Trnkóczy na Dunaju, Josefstadt. Vendelin pl. Trnkóczy v Gradcu, Štajersko. 292 30

Poštne pošiljave obratno.

625 1

Od velike bolesti potrta naznanjajo podpisanci vsem sorodnikom, prijateljem in znancem jako žalostno novico o smrti gospoda

Antona Dekleve,

posestnika,

kateri je v torek, dné 4. t. m., ob polu osmih po daljši bolezn, prejemši sv. zakramente za umirajoč, v 79. letu svoje dobe mirno in udan v Gospodu zaspal.

Pozemeljski ostanki presrčno ljubljenega pokojnika se v četrtek, dné 6. decembra 1894, ob polu treh popoldne v hiši, v kateri je umrl, Maifredyasse št. 6. slovesno blagoslové in prepeljejo na sv. Petra pokopališče, kjer se polože v družinsko rakev k poslednjemu počitku.

Svete zadušne maše se bodo brale v petek, dné 7. decembra 1894, ob devetih dopoldne v župni cerkvi sv. Srca Jezusovega.

V Gradcu, dné 4. decembra 1894.

Marija Dekleva, mati. — Josip Dekleva, posestnik; Alojzij Dekleva, c. kr. sodni pristav, sinova. — Jospina Lavrenčič roj. Dekleva, Frančiška Žužek roj. Dekleva, Antonija Dekleva, hčere. — Franc Lavrenčič, posestnik; Franc Žužek, c. kr. nadinženir, zeta. — Jera Dekleva roj. Verbič, Pierina Dekleva roj. Demonte, sinah.

Venci se na željo pokojnikovo hvaležno odklanjajo.

Ivan Jak
v LJUBLJANI na Dunajski cesti št. 13
v Tavčarjevi hiši.

Tovarniška zaloga
552 50-8 vsakovrstnih

šivalnih strojev, byciklov,
tryciklov,
veločipedov itd.

Ceniki zastoj in franko.

Priporočen od poliklinične direktorije.

Uporablja se proti dušljivemu kašlju, boleznim v grlu, v prsih in proti otročjim boleznim.

Konjaka sladni izvleček

Neutren za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah in droguerijah. 590 52-5

Tovarna konjak-sladnega izvlečka
v Leipniku.

Koverta s firmo
priporoča

Katoliška Tiskarna
po nizke ceni.

David's
Cognac-Malz-Extract.

Priporočen od medicinskih (621) velmož (50-1)
olajšuje kašelj, razkrajja sliz, ojačuje; nepogrešljiv za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših (623) lekarnah. (15-1)
Glavna zaloga pri lekarnarju
Jos. Mayerju v Ljubljani.

Izvrstni novi 568 15

cvicek,

Prosekar, Tirolec in druga vina, bavarsko črno pivo itd. priporoča po prav nizki ceni

Pavlinova Kranjska vinarna.
v Ljubljani, Slonove ulice 52.

China Serravallo z železom
neobhodno potreben oslabelem in prebolelim

Vzbujta slast do jedi, krepi živce, čisti kri.

Srebrna svetinja: XI. zdravniški kongres v Rimu 1894,
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Benetkah 1894
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Kielu 1894,
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Amsterdamu.

Jako ga priporočajo zdravniške avtoritete, kakor dvorni svetnik profesor dr. baron Krafft-Ebing, profesor dr. vitez Mosetig-Moorhof, profesor dr. Schauta, prof. dr. Monti, profesor dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich itd.

To odlično zdravilno, okrepevalno sredstvo zaradi dobrega okusa jako radi uživajo otroci in ženske.

Prodaja se v steklenicah po pol litra in po litru v lekarnah.

Lekarna Serravallo v Trstu. 578 30-9

Razpošiljalnica zdravil na debelo. Ustanovljena 1848.
Glavno zalogo v Ljubljani ima: **Lekarna Piccoli** na Dunajski cesti, nadalje tudi **Mayr** in **Grečelj**.

Primerno družinsko ali prijateljsko božično ali novoletno darilo je

mej dobrimi stvarmi najboljša:

kemično čisti higijenični

Kranjski liker
iz planinskih zelišč

J. Klauer-ja,
trgovca „pri voglu“ v Ljubljani, Pred škofijo.

Isti, specijaliteta prve vrste, je nedosežen glede dobrote in vpliva blagodejno na prebavne organe ter oživlja ož. Ne smelo bi ga pogrešati nobeno gospodinjstvo.

Dobiva se pri izdelovalcu J. Klauerju, trgovcu „pri voglu“, v vseh boljših špicerijskih in trgovinah z jestvinami (delikatesami), kakor tudi v kavarnah. 616 25-4

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne gospé prestolonaslednice - vdove

nadvojvodinje Štefanije.

Kapljice za zobe
odlikovane

lekarne Piccoli „pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Pavla napojena z nekaj kapljicami dene se v votel zob in nahaja zobobol takoj pojenja. 588 10-4

Stekleničica 10 kr.

Jakob Zalaznik,
slaščičarski in pekovski mojster
v Ljubljani, Stari trg št. 21,
priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo

raznovrstnih slaščičarskih izdelkov
primernih za Miklavževa in božična darila,
kakor tudi 614 7-7

štirikrat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno

pekarsko pecivo.

VII. zvezek

Andrej Kalan:

POVESTI

je izšel ter se dobiva komad po 20 kr., po pošti 23 kr., v Katoliški Bukvarni in Katoliški Tiskarni v Ljubljani.

Dobé se še II., III., IV., V. in VI. zvezek.

Dunajska borza.

Dne 5. decembra.		Dne 4. decembra.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 05 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	146 " — "
Skupni državni dolg v srebru	99 " 90 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	163 " — "	Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	17 " 90 "
Avstrijska zlata renta 4%	124 " 45 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 " — "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 " — "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 " 40 "	Salmove srečke, 40 gld.	70 " 70 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 85 "	Tisne srečke 4%, 100 gld.	143 " — "	St. Genois srečke, 40 gld.	71 " 25 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	97 " 90 "	Dunavske vravnave srečke 5%	133 " — "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1048 " — "	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 " 50 "	Ljubljanske srečke	25 " 75 "
Kreditne delnice, 160 gld.	396 " 50 "	Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	180 " 40 "
London vista	124 " 60 "	4% kranjsko deželno posojilo	67 " — "	Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3490 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61 " — "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	537 " — "
20 mark	12 " 20 "	Prioritetne obveznice državne železnice	221 " 75 "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	109 " 50 "
20 frankov (napoleonor)	9 " 91 "	" " južne železnice 3%	167 " — "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	72 " — "
Italijanski bankovci	46 " 25 "	" " južne železnice 5%	130 " — "	Montanska družba avstr. plan.	106 " — "
C. kr. cekini	5 " 87 "	" " dolenskih železnice 4%	98 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168 " — "
				Papirnih rubljev 100	137 " 75 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.